

Vladimir Stanković

KOŠ PO KOŠ

Beograd, avgust 2015.

Vladimir Stanković

Koš po koš

- Istorija učešća Jugoslavije/Srbije na evropskim prvenstvima.
- Sve utakmice (243) sa komentarom, svi igrači, svi strelci, statistika.
- Zanimljivosti i nepoznati detalji iz istorije evropskih šampionata.

Beograd, avgust 2015.

Sportska Britanika

U eri sveznajućeg interneta i raznih „pouzdanih“ izvora informacija, bogu hvala što još postoje oni u čiju reč i sud ne moramo da sumnjamo. Jedan od njih je naš Vlada Stanković, „sportska Britanika“. Kažem naš - u ime svih nas novinara, ali i ostalih koji su na bilo koji način povezani sa sportom.

U centru pažnje su mu uglavnom bile loptačke teme, fudbalske ili košarkaške, ali je kao dopisnik iz Španije pisao o mnogo čemu. Međutim, za razliku od nekih, koji su pokušavali da pišu svašta, kod njega i od svašta uvek ispadne nešto. Nešto sjajno.

Naravno, učio sam od Vlade poslednjih petnaestak godina i kao jedna od stvari koja mi godi kad razmišljam o mom odnosu s njim jeste to što sam (makar tako mislim) zaslužio da mi daje savete. Da biste prebrodili takve kvalifikacije kod njega, ne morate da uradite bogzna šta: dovoljno je samo da pokažete iskrenu ljubav prema svom pozivu, spremnost da uđete u rudnik i da se dostojanstveno nosite sa svojom nesavršenošću kad se ohrabrite da mu „objašnjavate“ neke stvari u sportu.

Od svih lepих zajedničkih trenutaka posebno pamtim ručak na Puerti del Sol u centru Madrida, za vreme nesrećnog Evropskog prvenstva 2007, na kojem su nas strane kolege dočekale u španskoj prestonici sa zluradim pitanjem: - Kad vam stiže reprezentacija?, pošto smo u grupi u Granadi bili, mimo svih očekivanja, poslednji. Kad bolje razmislim, tog ručka verovatno ne bi bilo da su se naši košarkaši domogli završnice, jer ovako smo imali nešto više slobodnog vremena. I tako je Vlada predložio jednu svoju uobičajenu akciju na velikim takmičenjima, koju sam kasnije nazvao „gde god nađeš zgodno mesto, tu knjigu kupi!“ Stekao sam utisak da zna napamet adrese svih većih sportskih knjižara na svetu, pa smo tako bez problema našli jednu prodavnicu tog tipa u Madridu. On je kupio par metara knjiga, a ja samo jednu. Ova razlika nije bila pitanje novca, već jednostavno pristupa: Vlada ne bi bio „sportska Britanika“ da i sam nema impresivnu biblioteku, punu raznih knjiga i enciklopedija na raznim jezicima.

Zato sam srećan što smo dobili još jednu knjigu od autora koga neki novi klinici prepoznaju po knjizi i filmu „Montevideo, Bog te video“, što u neku ruku nije fer prema njemu, jer bi njegova karijera bila velika i bez tog grandioznog projekta. Velika čak i na međunarodnom nivou jer je zapaženu karijeru napravio i u Španiji, iako je ostao veran „lokalu“, od Knjaževca u kome se rodio preko Zaječara u kome je odrastao do Beograda u kome se spremao za odlazak u svet.

Ujedno sam mu zahvalan što je pred nama knjiga *Koš po koš*, jer je to sve ono što se poželeti može kad je reč o putu naše reprezentacije na evropskim šampionatima (ali je to i istorija samog EP), krcata podacima i zanimljivostima, dodatnim objašnjenjima i analizama za svaku utakmicu, nešto što do sada nisam video a imam stotinak knjiga o košarci iz celog sveta. Recimo, Vlada u sažetim komentarima ispod svakog od 243 meča nudi ključne momente za ishod susreta, ali i otkriva još neke detalje koji

ne mogu da se naslute iz „glave“ (zvanični podaci preuzeti iz zapisnika FIBA, kojima počinje priča o svakom susretu). Na primer, da se u Budimpešti 1955. prvi put igralo američkim narandžastim sintetičkim loptama marke „Pensilvanija“, da je nepromašivi Korać promašio čak šest slobodnih bacanja protiv Poljaka u Beogradu 1961, da je Ćosić imao neverovatan „dabl-dabl“ (24 poena, 22 skoka) na jednom meču u Napulju 1969, u vreme kad je štampa prenosila samo broj poena, da se u Francuskoj 1983. pojavilo nekoliko naturalizovanih igrača... U „crticama“ za svaki šampionat mogu da se nađu i novine koje je uvodila FIBA u to vreme, ali i poneka anegdota, što daje poseban šmek knjizi pred kojom i „sveznajući“ internet mora da se pokloni...

Tebi poštovani čitače, želim da uživaš u svakom „košu“, od Praga 1947. do Ljubljane 2013. I budi siguran da će na narednim stranicama svaki zarez biti na svom mestu, da su svaki poen, svaki detalj provereni više puta, iz više izvora. Jer to je Vladin stil.

Mi novinari inače uživamo da lovimo greške jedni drugima, ali ovog puta unapred odustajem... Zašto da tražim ono čega sigurno nema? A čega (sve) ima - uverićete se i sami.

Aleksandar Miletić

Reč autora

Ova knjiga je moj lični omaž košarci. Igračima koje sam gledao, trenerima sa kojima sam se družio, funkcionerima od kojih sam učio. Moja lična zahvalnost za sve lepe trenutke, a bilo ih je mnogo više od onih drugih, koje sam proveo uz košarku na meridijanima širom sveta tokom više od 45 godina u novinarstvu. Knjiga je i svedočanstvo o razvojnom putu naše košarke, od skromnih početaka do najvećih visina, medalja, titula i trofeja. Sakupio sam na jednom mestu 243 utakmice koje je naša reprezentacija, pod nekoliko imena, odigrala na evropskim prvenstvima. Pregledao sam isto toliko originalnih zapisnika i izveštaja. Obradio sam 31 evropski šampionat na kojima je naš državni tim učestvovao. Na 15 od njih sam prisustvovao kao novinar, 10 sam gledao na televiziji, jedan sam pratio (1961) na radiju i u novinama. Ne pamtim samo one šampionate između 1947. i 1959, ali sam konsultovao izvore koji su mi omogućili relativno tačnu mini-rekonstrukciju utakmica. Takođe, sakupio sam veliki broj originalnih i vrednih slika i drugih ilustracija.

Želim da napomenem da sam koristio ORIGINALNE zapisnike FIBA, kao i statistiku sa zvaničnog sajta Međunarodne košarkaške federacije, tako da su podaci o poenima koje su postizali naši igrači autentični. Moguće je da će u odnosu na neke postojeće dokumentacije biti izvesnih razlika, ali koliko je meni poznato sva dosadašnja statistika kod nas rađena je na osnovu novinskih izveštaja. Ja sam koristio ZVANIČNE zapisnike, dakle jedini mogući autentični izvor.

Takođe, moguće je odstupanje u broju nastupa igrača jer pre moderne tehnologije, koja precizno registruje svaki sekund proveden na terenu, zapisnik FIBA registrovao je kao nastup igrača samo ako je on dao bar poen, šutirao bar jedno slobodno bacanje ili napravio bar jednu ličnu grešku. Iz starih zapisnika, pre elektronske ere, moguće je videti samo nabrojane elemente. Dakle, moguće je da je neki igrač proveo na terenu neko vreme a da nije dao koš, nije šutirao slobodna bacanja i nije napravio nijedan faul. U takvom slučaju, a sigurno ih je bilo, vodi se kao da NIJE IGRAO. Nema načina da se proveri da li je neki košarkaš čije su kolone u zapisniku prazne igrao ili nije. Imena protivničkih igrača i sudija zadržao sam u originalu, onako kako su navedena u zapisnicima FIBA.

Knjiga je takođe i mini-istorija šampionata Evrope na kojima je igrala i Jugoslavija.

Želim da zahvalim FIBA Svet i FIBA Evropa za pomoć u realizaciji ove knjige, brojnim kolegama širom Evrope, kao i Košarkaškom savezu Srbije koji mi je ustupio svoju bogatu foto-dokumentaciju i podržao izlazak ovog projekta. Iako moj mladi kolega Aleksandar Miletić optimistički tvrdi da u ovoj knjizi nema grešaka, ja ne mogu biti tako stoprocentno siguran jer je kod tolikih brojki i imena greška uvek moguća. Ako je ima, nadam se da je nebitna i zanemarljiva.

V. Stanić

1947

Čehoslovačka

PRAG

Na prvom posleratnom šampionatu Evrope, igranom u Ženevi od 30. aprila do 4. maja 1946, učestvovalo je 10 reprezentacija među kojima nije bilo SSSR. Jugoslavija se takođe nije prijavila, bilo je prerano, košarka je još uvek bila u povoju. Prvak je postala Čehoslovačka pobedivši u finalu Italiju sa 34-42. Čehoslovaci su, kao šampioni, stekli pravo da organizuju naredni evropski šampionat koji je FIBA zakazala već za 1947, u želji da „pobegne“ od Olimpijskih igara predviđenih za 1948. u Londonu. Kod nas su za tu 1946. bili planirani prvo pravo državno prvenstvo, iako po turnirskom sistemu, i učešće na Balkanijadi u Bukureštu što je bilo prvo međunarodno takmičenje reprezentacije. U prve dve utakmice Jugoslavija je izgubila od Rumunije (27-30) i Bugarske (22-27), u trećoj je pobedila Albaniju (71-11).

U Pragu se igralo od 27. aprila do 3. maja u dvorani koja je svakog dana bila krcata. Selektor Stevica Čolović birao je, u martu, igrače na turniru 12 gradova u Rijeci. Igralo se na šljaci. U uži izbor ušlo je 16 igrača od kojih je 13 otputovalo u Prag. Pravila su dozvoljavala više igrača a većina reprezentacija došla je sa 14 košarkaša pa je bilo dosta rotacija. Nevolja je što su, u mnogim slučajevima, oni koji nisu igrali na jednoj utakmici na drugoj uzimali broj dresa kolege koji je odmarao, što je otežavalo rekonstrukciju strelaca pošto su dva igrača igrala pod istim brojem, ali problem je ipak rešen.

Nekoliko naših igrača bili su „univerzalci“, uspešni u više sportova. Božo Grkinić je bio odličan plivač i vaterpolista, kasnije istaknuti trener u ovim sportovima. Zlatko Kovačević je bio lekar, ali je jednako uspešno igrao košarku, odbojku i hokej na ledu u kome je takođe bio reprezentativac.

1. SSSR-JUGOSLAVIJA 50-11 (23-8)

27. 04. 1947, Prag (11.30).

SSSR: Ušakov 2, Kolpakov, Butautas 18 (6-13), Lisov, Aleksejev, Georgiki, Konev, Korkia 19 (7-11), Kulam, Kulakauskas 2, Mojsjev 9 (1-2), Lagunavicus, Piatkevics, Tarasov.

JUGOSLAVIJA: Roklicer, Marjanović 2 (0-1), Stefanović, Grkinić 5, Demšar, Popović, Kovačević, Gec 2 (2-2), Milojković, Kalember - (0-1), Cvetković, Olivijeri, Muncan 2.

ČESKOSLOVENSKÝ BASKETBALLOVÝ SVAZ										LIGA - DIVISE - MISTROVSTVÍ TRÍDY - TURNAJOVÝ - PRÁTELSKÝ - TRENINGOVÝ ZÁPAS MUŽI - ŽENY - DOROSTENCI - DOROSTENKY						
ZÁPIS ROZHODČÍHO.																
Zápas v košíkové: (pořadatel) <i>J.S.S.R.</i> (hostující) <i>Jugoslavia</i>																
Hráno dne <i>27. 4. 1947</i> v <i>11.30</i> hod., v tělocvičně <i>Abela vlnolad</i> , rozměry hřiště <i>26 x 14</i>																
Rozhodčímu se hlásilo pořadatelů. Na hřišti lékařnicka <i>byla nabývá</i> v pořádku. Legitimace obou družstev <i>byly</i> předloženy																
DRUŽSTVO A: <i>J.S.S.R.</i>										PRŮBĚH ZÁPASU:						
Číslo registr.	Jméno hráče	Číslo hráče	Střídání			B O D Y		C H Y B Y		Záznam docílených bodů						
			I.	II.	III.	I. poločas	II. poločas	I.	II.	nit.	A	B	nit.	A	B	
	<i>Konev</i>	<i>9</i>								<i>4</i>	<i>1</i>	-				
	<i>Biatickiaus</i>	<i>15</i>								<i>6</i>	<i>2</i>	-				
	<i>Alutjev</i>	<i>7</i>								<i>6</i>	<i>4</i>	-				
	<i>Milbana</i>	<i>11</i>								<i>6</i>	<i>2</i>	-				
	<i>Kakor</i>	<i>2</i>					<i>X</i>		<i>0/2</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	-				
	<i>Kulakauskas</i>	<i>12</i>				<i>X</i>			<i>0</i>	<i>9</i>	-	<i>2</i>				
	<i>Korkia</i>	<i>10</i>				<i>0011000000</i>	<i>111111</i>		<i>0</i>	<i>10</i>	<i>9</i>	-				
	<i>Bulakaus</i>	<i>5</i>				<i>1000011</i>	<i>1100011100</i>		<i>0</i>	<i>11</i>	<i>11</i>	-				
	<i>Mojsejev</i>	<i>13</i>				<i>00</i>	<i>1111</i>		<i>0</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	-				
	<i>Roklicer</i>	<i>6</i>								<i>13</i>	-	<i>4</i>				
Střezni vlastnoručním podpisem, že nastupující hráči jsou řádně registrováni, hráči našeho klubu, žádný z nich nemá zastavenou činnost, předloženo legitimace jsou správná a totožnost vzájemně překontrolována.										<i>14</i>	-	<i>5</i>				
Čitelný podpis kapitána:					Čitelný podpis vedoucího družstva:					<i>16</i>	<i>14</i>	-				
DRUŽSTVO B: <i>Jugoslavia</i>										<i>18</i>	<i>15</i>	-				
Číslo registr.	Jméno hráče	Číslo hráče	Střídání			B O D Y		C H Y B Y								
			I.	II.	III.	I. poločas	II. poločas	I.	II.							
	<i>Orklicer</i>	<i>6</i>	<i>1</i>	<i>1</i>		<i>X1X</i>				<i>11</i>	<i>12</i>	-				
	<i>Popović</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>					<i>0/2</i>	<i>19</i>	<i>19</i>	-				
	<i>Gec</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>					<i>0/2</i>	<i>19</i>	<i>21</i>	-				
	<i>Čamen</i>	<i>10</i>	<i>1</i>	<i>1</i>					<i>0/2</i>	<i>19</i>	<i>23</i>	-				
	<i>Marjanovic</i>	<i>11</i>	<i>1</i>	<i>1</i>		<i>X</i>			<i>0/2</i>	<i>19</i>	<i>24</i>	-				
	<i>Roklicer</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>1</i>					<i>0</i>	<i>1</i>	<i>24</i>	-				
	<i>Kalember</i>	<i>12</i>	<i>1</i>	<i>1</i>					<i>0</i>	<i>2</i>	<i>26</i>	-				
	<i>Demšar</i>	<i>13</i>	<i>1</i>	<i>1</i>					<i>0</i>	<i>3</i>	<i>27</i>	-				
	<i>Stefanovic</i>	<i>14</i>	<i>1</i>	<i>1</i>					<i>0</i>	<i>5</i>	<i>29</i>	-				
	<i>Kovačević</i>	<i>15</i>	<i>1</i>	<i>1</i>					<i>0</i>	<i>5</i>	<i>30</i>	-				
	<i>Milobkovic</i>	<i>11</i>	<i>1</i>	<i>1</i>					<i>0</i>	<i>8</i>	<i>32</i>	-				
Střezni vlastnoručním podpisem, že nastupující hráči jsou řádně registrováni, hráči našeho klubu, žádný z nich nemá zastavenou činnost, předloženo legitimace jsou správná a totožnost vzájemně překontrolována.										<i>9</i>	<i>34</i>	-				
Čitelný podpis kapitána:					Čitelný podpis vedoucího družstva:					<i>9</i>	<i>35</i>	-				
VÝSLEDEK: (Ve výsledcích poločasů i celkovém píšte score v poměru A:B a na víc pro jasnost zaškrtněte písmeno družstva, jež vyhrálo.)										<i>11</i>	<i>36</i>	-				
I. poločas <i>20 : 8</i> (A: B) Konečný výsledek <i>50 : 11</i> (A: B) Vítězí: <i>J.S.S.R.</i>										<i>13</i>	<i>38</i>	-				
II. poločas <i>30 : 3</i> (A: B) Při čistém čase <i>2 x 10</i> min. odehráno skutečně <i>24 x 28</i> min. hrubého času.										<i>14</i>	<i>40</i>	-				
Uvedl kapitáni před - během zápasu - po zápase nějaké námítky? Ano - Ne. (Námítky viz II. stranu.) Výsledek zápasu přepočten a zápis uzavřen.										<i>15</i>	<i>41</i>	-				
I. rozhodčí: <i>[Podpis]</i> (časoměřič) <i>[Podpis]</i> kapitán A: <i>[Podpis]</i>										<i>16</i>	<i>43</i>	-				

Istorija: Zapisnik sa prve utakmice jugoslovenske reprezentacije na EP / 27.04.1947.

Jugoslavija je prvi meč odigrala protiv Sovjetskog Saveza i izgubila sa 50-11 (23-8). Iz originalnog zapisnika nije moguće ustanoviti ko je bio strelac prvog koša za naš tim na evropskim šampionatima. Može se videti da je taj „istorijski“ koš pao u 8. minutu, pri vođstvu SSSR od 9-0. S obzirom da su naši u prvom poluvremenu postigli 8 poena od kojih 6 iz igre a dva iz slobodnih bacanja, mogući autor prvog koša je Božo Grkinić ili Božo Munčan. U drugom poluvremenu superiornost sovjetskog tima bila je još veća, naši su dali samo 3 poena, Saša Gec jedan sa linije penala i centar Mirko Marjanović dva iz igre. U sovjetskom timu blistali su Gruzijac Otar Korkija, strelac 19 poena, Litvanac Stiepas Butautas, autor 18 koševa i plejmejker, Estonac Ivan Lisov, pravi „mozak“ tima i preteča modernih organizatora igre. Nezvanično, Lisov je bio MVP turnira jer se zvanično ta titula nije dodeljivala.

„Politika“ je u izveštaju 28. aprila 1947. objavila da Jugosloveni „uprkos visokom porazu nisu bili slabi“ ali da su bili „netačni u pucanju“. Takođe, konstatuje se da je na igru uticala činjenica da su već u prvom kolu igrali protiv najbolje ekipe prvenstva. „Naši igrači su tehnički prilično zaostajali za sovjetskim što su pokušavali da nadoknade požrtvovanom igrom“, pisalo je u izveštaju beogradskog lista sa futuristički tačnom konstatacijom u poslednjoj rečenici: „Jugosloveni su dokazali da će, kad steknu malo više iskustva, igrati značajnu ulogu.“

Izveštaj Politike

Igrač je počelo prvenstvo Evrope u košarici
Reprezentacija SSSR pobedila je Jugoslaviju sa 50:11

Prag, 28. aprila. Danas pre podne počelo je peto svetlo prvenstvo u košarici. Pre svečanog otvaranja nastupile su ženske ekipe Poljske i Čehoslovačke. Domaće igrači su pokazale slabijom igru i pobedile zasluženo sa 51:27 (26:10).

Posle toga izašlo je svetlo otvaranje prvenstva. Četrnaest ekipa izašlo je redom na igralište sa svojim narodnim zastavama redosledom po franzi: Albanija, Austrija, Belgija, Španija, Švedska, Švajcarska, Engleska, Italija, Mađarska, Italija, Poljska, Rumunija, Sovjetski Savez, Jugoslavija.

Igrač je počelo prvenstvo u košarici. Najbolji su bili Grkinić, Rozančević i Omladić. Tehnički su naši igrači prilično zaostajali za sovjetskim igračima, što su, međutim, pokušavali da nadoknade veoma požrtvovanom igrom. Jugosloveni su dokazali da će kada steknu malo više iskustva, igrati značajniju ulogu.

Ostale utakmice

Bugarska—Austrija 56:4 (27:4); Poljska—Rumunija 51:32 (19:15); Italija—Albanija 69:15 (32:11); Engleska—Belgija 46:7 (23:4); Čehoslovačka—Švajcarska 49:11 (prvo poluvreme).

2. JUGOSLAVIJA—MAĐARSKA 27-50 (14-22)

29. 04. 1947, Prag (15.30).

JUGOSLAVIJA: Roklicer 2, Marjanović 4 (0-2), Stefanović, Grkinić 7 (1-3), Demšar, Popović 4 (0-1), Kovačević 2, Gec 2, Milojković, Kalember, Cvetković, Olivijeri 6 (2-4), Munčan.

MAĐARSKA: Kiralzhidi 7 (3-6), Nowakovszky 21 (3-7), Kassai, Toth, Vadaszi 3 (1-4), Mezofi 2, Nemeth 6 (0-1), A. Bankuti 2 (2-5), Timar 7 (1-3), B. Bankuti 1 (1-1), Korak 1 (1-2).

Posle poraza od 39 poena razlike od Sovjetskog Saveza manjak od 23 poena u meču sa Mađarskom bio je, na izvestan način, napredak. Božo Grkinić sa 6 poena i Mirko Marjanović sa 4, plus po 2 poena Nebojše Popovića i Tulija Roklicera, držali su Jugoslaviju u prvom poluvremenu u relativno malom zaostatku. U 12. minutu bilo je

samo 10-14 ali se na odmor otišlo sa 14-22. Krah je počeo od 24. minuta, kada su pri rezultatu 19-25 Mađari napravili seriju od 10-0 a u samom finišu i 8-0.

Najbolji igrač Mađara bio je Laszlo Nowakovszky, koji se u nekim izvorima pojavljuje i kao Nadasdy, sa mađarizovanim prezimenom. U timu Mađarske igrao je Erwin Kassai, kasnije dugo jedan od najboljih evropskih arbitara.

3. ITALIJA–JUGOSLAVIJA 59-33 (31-17)

30. 04. 1947, Prag (11.15).

ITALIJA: Rubini 7 (1-5), De Nardus, Cattarini 2 (0-2), Garlato, Miliani 11 (1-2), Fagarazzi, Ferriani, Radici 7 (3-3), Pelarini 2, Primo, Cerioni 16 (0-2), Tracuzzi 2, Lucentini 8, Garbosi 4.

JUGOSLAVIJA: Roklicer 4, Marjanović 11 (1-4), Stefanović, Grkinić, Demšar, Popović 3 (1-3), Kovačević 1 (1-2), Gec 2, Milojković - (0-1), Kalembur, Cvetković, Olivijeri 12 (2-5), Munčan.

Pioniri: Reprezentacija iz Praga

Treća utakmica - treći poraz. Takođe ubedljiv, ali niko nije bio ni razočaran ni obeshrabren. Bila je to prva „školska turneja“ naše reprezentacije, jedini cilj bio je da se nešto nauči. A učenici su bili vrlo dobri, talentovani i iznad svega ambiciozni.

U timu Italije pojavili su se Čezare Rubini i Đankarlo Primo, budući slavni treneri, selektori Italije. Od naših igrača Miodrag - Mija Stefanović je ubrzo počeo da gradi sjajnu karijeru kao sudija, a Nebojša Popović je bio odličan trener (10 titula sa Zvezdom) i još bolji funkcionar, veliki vizionar i uz Boru Stankovića, Radomira Šapera i Aleksandra - Acu Nikolića jedan od otaca naše košarke.

Naš tim se držao dobro u prvih 10 minuta (14-10 za Italiju), posebno je raspoložen bio Otone Olivijeri koji, kao naš Italijan, uopšte nije govorio srpsko-hrvatski. U prvom poluvremenu dao je svojim sunarodnicima 9 poena, ali su ga u drugom zaustavili pa je završio sa 12 koševa.

4. JUGOSLAVIJA-HOLANDIJA 32-26 (12-22)

02. 05. 1947, Prag (10.00).

JUGOSLAVIJA: Roklicer 4, Marjanović 5 (1-3), Stefanović, Grknić - (0-1), Demšar 6, Popović 6 (4-7), Kovačević 1 (1-2), Gec 3 (1-1), Milojković 5 (1-2), Kalember, Cvetković, Olivijeri 2, Munčan.

HOLANDIJA: J. Koper 8 (2-4), Van Laar 4 (0-3), Brandt 9 (1-7), Van Veen - (0-1), Van Someren 5 (1-2), Winkel, Eng Hau, H. Koper - (0-1), Visser.

Konačno, prva pobjeda. Savladana je Holandija, posle velikog preokreta u drugom poluvremenu jer se na odmor otišlo sa 10 poena prednosti za Holanđane (12-22). U 6. minutu bilo je 5-4 za naš tim, ali su narednih 10 minuta naši igrači dali 5 a primili 16 poena pa su Holanđani vodili 20-10 i dobili poluvreme sa deset razlike. U izgledu je bio i četvrti poraz, ali u drugom poluvremenu desio se potpuni preokret. Silovitim startom i „brejkom“ od 15-0 u prva 4 minuta nastavka naši stiču prednost 27-22 i ne ispuštaju je do kraja. Sedam igrača dalo je poene u nastavku, glavni adut bila je kolektivna igra uz veliku borbenost. Marjanović je dominirao u skoku a prvih 6 poena na šampionatu upisao je Ladislav Demšar. Ko bi rekao da će završiti šampionat kao naš najbolji strelac... „Politika“ je u izveštaju objavila da su „svi naši igrači bili i tehnički i pucački na visini“ uz konstataciju da su naši momci „pokazali velike mogućnosti, sa preduslovom da igraju što više međunarodnih utakmica radi sticanja potrebnog iskustva“.

IMENA

Od 243 utakmice 198 su odigrane pod imenom Jugoslavija, 11 kao Srbija i Crna Gora a 34 kao Srbija.

POBEDE

Od 243 utakmice naša reprezentacija dobila je 173, što daje procenat od 71,2 %.
Bilo je 70 poraza (27,8 %)

**NIKOLAJEVIČI PROS
KATE DE ŠUTRA U CELU
ZEMĚJŃ**

Prva pobjeda: Politika 03.05.1947.

Prva pobjeda: Politika 03.05.1947.

**PRVENSTVO EVROPE U NOŠARCI
Jugoslavija je pobedila Holandiju sa 32:26 (12:22)**

Danas se igra finalni utakmica. Verovatno je da će finalisti biti OOSR i Čehoslovanija

Prva utakmica...
Danas se igra finalni utakmica...
Verovatno je da će finalisti biti OOSR i Čehoslovanija

Prva utakmica...
Danas se igra finalni utakmica...
Verovatno je da će finalisti biti OOSR i Čehoslovanija

Prva utakmica...
Danas se igra finalni utakmica...
Verovatno je da će finalisti biti OOSR i Čehoslovanija

Prva utakmica...
Danas se igra finalni utakmica...
Verovatno je da će finalisti biti OOSR i Čehoslovanija

**SEKUNDE SE PRIBLIŽU NA TABLICI REKORDA
TONI CERER JE PIVŠO 200 METARA PRNO ZA 2 MINU-
TA 42 SEKUNDE I 3/10**

To je nov jugoslovenski rekord

**ČESKOSLOVENSKÝ BASKETBALLOVÝ SVAZ
ZÁPIS ROZHODČÍHO.**

**LIGA - DIVISE - MISTROVSTVI TRÍDY -
TURNAJOVÝ - PRÁTELSKÝ - TRENINGOVÝ ZÁPIS
MUŽI - ŽENY - DOROSTENCI - DOROSTENKY**

Zápas v košíkové: (pořadatel) Jugoslavia : (hostující) Holandsko
Hráno dne 15 1947 v 10 hod., v tělocvičně ... rozměry hřiště ... m
Rozhodčím se hlásilo pořadatelů. Na hřišti lékařníka byla v pořádku. Legitimace obou družstev byly předloženy.

DRUŽSTVO A: JUGOSLAVIE							PRŮBĚH ZÁPASU:													
Číslo registr.	Jméno hráče	Číslo hráče	Střídání			B O D Y		CHYBY		Záznam docílených bodů										
			I.	II.	III.	I. poločas	II. poločas	I.	II.	ml.	A	B	ml.	A	B					
6	Oršanić	6																		
8	Papanić	8																		
44	Oršanić	44																		
4	Stanić	4																		
3	Rebić	3																		
10	Deć	10																		
15	Stanić	15																		
4	Košević	4																		
11	Urošević	11																		

Stvrzení vlastnoručním podpisem, že nastupující hráči jsou řádně registrováni, hráči našeho klubu, žádný z nich nemá zastavenou činnost, předloženi legitimace jsou správné a totožnost všech členů překontrolována.

DRUŽSTVO B: HOLANDSKO							PRŮBĚH ZÁPASU:													
Číslo registr.	Jméno hráče	Číslo hráče	Střídání			B O D Y		CHYBY		Záznam docílených bodů										
			I.	II.	III.	I. poločas	II. poločas	I.	II.	ml.	A	B	ml.	A	B					
0	...	0																		
3	...	3																		
4	...	4																		
5	...	5																		
6	...	6																		
7	...	7																		
8	...	8																		
9	...	9																		
10	...	10																		

Stvrzení vlastnoručním podpisem, že nastupující hráči jsou řádně registrováni, hráči našeho klubu, žádný z nich nemá zastavenou činnost, předloženi legitimace jsou správné a totožnost všech členů překontrolována.

VÝSLEDEK: (Ve výsledcích poločasů i celkovém pište score v poměru A:B a na vsi pro jasnost zaškrtněte písmeno družstva, jež vyhrálo.)
I. poločas 12 : 12 (A:B) Konečný výsledek 32 : 26 (A:B) Vítězi: **JUGOSLAVIE**
II. poločas 20 : 14 (A:B) Při čistém čase 2 x 20 min. odehráno skutečně 2 x 20 min. hrubého času.
Uvedt kapitáni před - během zápasu - po zápase nějaké námítky? Ano - Ne. (Námítky viz II. stranu.)
Výsledek zápasu propracován a zápis uzavřen.
I. rozhodčí: Vorotnik (časoměr): ... kapitán A: ...
II. rozhodčí: ... (zasnovatel): ... kapitán B: ...

Svedočanstvo o prvou pobjedi námky rozhodčích o průběhu i událostech při zápasu.

5. JUGOSLAVIJA-ALBANIJA 90-13 (50-3)

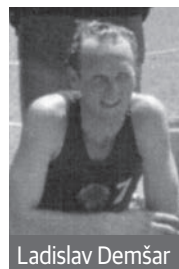
03. 05. 1947, Prag (09.00).

JUGOSLAVIJA: Roklicer 2, Marjanović 24 (2-3), Stefanović 2, Grkinić 2, Demšar 42 (0-2), Popović 2, Kovačević, Gec 4 (0-3), Milojković 6, Kalember, Cvetković, Olivijeri 6, Munčan.

ALBANIJA: Peshkopia 3 (1-3), Kurani 2, Zavalani 3 (3-3), D. Toptani, F. Toptani 3 (1-3), Koljaka 2 (0-4), Goga - (0-2).

Druga pobjeda ostvarena je protiv Albanije razlikom od 77 poena čime je ukupna koš-diferencija svedena na svega -5 (193-198). Početak je bio neverovatan - 18-0 u 7. minutu. Brilljrali su Demšar i Marjanović, strelci po 20 poena u prvom poluvremenu u kome su Albanci dali samo 3 koša. U nastavku su bili nešto bolji, ali je naš tim ubacio još 40 poena. Demšar je nastavio de rešeta koš protivnika i završio sa 42 poena, sve iz igre jer je dva penala koja je izvodio - promašio. Sa onih 6 poena iz meča sa Holandijom završio je kao naš najbolji strelac sa ukupno 48 poena. Devet od 12 naših igrača se „upisalo“. Njegova 42 poena bila su individualni rekord šampionata, znatno iznad 32 poena Belgijanca Henrija Holandersa protiv Albanije, 29 Čeha Miroslava Vondarčeka protiv Holandije ili 28 Egipćanina Hafeza protiv Albanije.

U konačnom bilansu Jugoslavija je osvojila pretposlednje, 13. mesto. Iza nas je bila samo Albanija, ali dobitak je bio neprocenjiv. Stečeno je prvo važno međunarodno iskustvo a ni sportski bilans nije bio loš, 2 pobjede i 3 poraza.

Ladislav Demšar

1947.	Br. dresa	Ime Prezime	Br. utakmica	Broj poena	Sl. bacanja	%	Lične gr.
	3	Tulio Roklicer	5	12	-	0	10
	4	Mirko Marjanović	5	46	4 od 13	30.8	9
	5	Miodrag Stefanović	1	2	-	0	2
	6	Božo Grkinić	4	14	1 od 5	20	5
	7	Ladislav Demšar	2	48	0 od 2	0	3
	8	Nebojša Popović	5	15	5 od 11	45.5	12
	9	Zlatko Kovačević	4	4	2 od 4	50	11
	10	Aleksandar Gec	5	13	3 od 8	37.5	12
	11	Aleksandar Milojković	5	11	1 od 3	33.3	5
	12	Srđan Kalember	1	0	0 od 1	0	1
	13	Zorko Cvetković	2	0	-	0	5
	14	Otone Olivijeri	5	26	4 od 12	33.3	12
	15	Božo Munčan	2	2	-	0	6
		Total	5	193	20 od 59	33.9	93

Selektor: Stevica Čolović(1-4)

Nebojša Popović (8) u Pragu 1947. godine

OPŠTE NAPOMENE

- U finalu šampionata SSSR je pobedio domaćina Čehoslovačku sa 56-37. Blistao je Otar Korkia, autor 23 poena. Publika je na silu provalila u dvoranu i okupirala svaki slobodan prostor oko terena, igrači nisu mogli da uđu u svlačionice!
- Najviše poena dao je Ivan Mrazek (Čehoslovačka), 97 (13,9 po meču), ali je Korkija imao bolji prosek (14,8) jer je igrao na samo 4 utakmice.
- Za Francuze je, sa brojem 5, igrao Robert Busnel, budući visoki funkcioner FIBA, jedan od trenera koji su nešto kasnije pomogli razvoju naše košarke. Bio je četvrti strelac svog tima sa 7,7 poena, najviše (15) dao je Mađarskoj.
- Belgija je pobedom nad Albanijom od 114-11 izjednačila rekordnu razliku od 103 poena koju je iz 1939. držala Litvanija protiv Finske (112-9).
- Objavljena je prva statistika, iako zbirna. Ukupno je postignut 3.541 poen, prosek je bio 82 poena po meču. Sudije su dosudile 1. 305 ličnih grešaka, od 829 slobodnih bacanja realizovana su 662, solidnih 79%.
- U meču Italija-Egipat suđeno je 56 ličnih grešaka i 5 tehničkih, 6 Italijana i trojica Egipćana morali su na klupu pre kraja meča.
- Na prvenstvu je učestvovao i Egipat pošto je dugo posle rata severna Afrika „geografski“ pripadala evropskoj zoni FIBA. Pošto je SSSR, kao šampion, odbio da organizuje naredno prvenstvo a druga Čehoslovačka je upravo bila domaćin, organizacija je ponuđena trećeplasiranom Egiptu koji je prihvatio pa smo 1949. u Kairu imali EP u Africi i dobili evropskog šampiona iz - Afrike. Jugoslavija, kao ni većina timova iz Evrope, nije išla na to „evropsko prvenstvo“ na kome su od 7 učesnika 3 bila iz Evrope (Francuska, Grčka, Holandija), jedan manjim delom (Turska), dva iz Azije (Sirija i Liban) i jedan iz Afrike (šampion Egipat).

PLASMAN

1. SSSR
2. Čehoslovačka
3. Egipat
4. Belgija
5. Francuska
6. Poljska
7. Mađarska
8. Bugarska
9. Italija
10. Rumunija
11. Holandija
12. Austrija
13. JUGOSLAVIJA
14. Albanija

POENI

Na 243 utakmice naša reprezentacija dala je 19.494 poena, ili 80,2 po meču. Istovremeno je primila 16.434 poena, 67,6 po utakmici.

Na našim utakmicama pala su ukupno 36.904 koša ili 152 po utakmici.

19 53

Sovjetski Savez

MOSKVA

Jugoslavija je propustila evropska prvenstva 1949. u Kairu i 1951. u Parizu i vratila se na kontinentalni šampionat 1953. u Moskvi. U međuvremenu, igrala je na Prvom svetskom prvenstvu u Argentini 1950, liga je konsolidovana, klubovi su često išli na turneje i sticali iskustvo. Dolazili su strani treneri, kurseve su držali Bugarin Temkov, Mađar Hel ili Francuz Bisnel. Najslabija tačka bio je trenerski kadar jer nije bilo ni škola ni literature, treneri su uglavnom bili samouki bivši igrači.

Odlazak na Evropsko prvenstvo u Moskvu došao je u politički veoma nezgodnom trenutku. Još uvek je bila na snazi Rezolucija Informbiroa, doneta 1948, kojom je Jugoslavija optužena od strane SSSR i njegovih satelita sa istoka Evrope za „revizi-

Vilijam Džons i naši igrači na železničkoj stanici u Moskvi

onizam“ i skretanje sa „zajedničkog puta u komunizam“. Pred polazak košarkaše je primio Veljko Mićunović, tada pomoćnik ministra inostranih poslova, kasnije dugogodišnji ambasador u Moskvi i autor poznate knjige *Moskovske godine* koja svedoči o tom vremenu. Na putu za Moskvu košarkaši su morali da prenoće u Budimpešti. Bili su pod stalnim nadzorom mađarskih agenata koji se i nisu trudili da ostanu neprimećeni. U Moskvi ih je dočekaio lično Vilijam Džons (William Jones), generalni sekretar FIBA, koji je bio u strahu da sovjetske vlasti neće dati vize našem timu.

Igrači i rukovodstvo, ukupno 18 ljudi, jesu dobili vize i stigli u SSSR kao prva jugoslovenska ekipa od donošenja Rezolucije Informibroa, ali nije mogao da putuje nijedan novinar. Selektor Nebojša Popović javljao se Tanjugu i milanskoj „Gazzeti dello Sport“ sa kojom će sarađivati narednih 40-ak godina a Srđa Kalember „Sportu“.

U sjajnoj knjizi Aleksandra Miletića *Džez basket* Bora Stanković, tada igrač a kasnije prvi saradnik Viliijama Džonsa i budući generalni sekretar FIBA, svedoči da su igrači prilikom svake šetnje, za koju su morali da traže dozvolu, bili praćeni. Boravak u Moskvi iskoristili su za posete muzejima, galerijama i posebno „Baljšom teatru“ u kome su gledali *Labudovo jezero*, jedan od najčuvenijih baleta. Pošto su utakmice igrane tokom dana, večeri su bile slobodne a mnoge reprezentacije išle su u „Baljšoj teatar“ gde im je domaćin obezbedio zasebne lože.

Utakmice su igrane na fudbalskom stadionu Dinama gde je održano i svečano otvaranje. Mečeve je svakog dana gledalo po 30.000 ljudi tako da je to bio najposećeniji šampionat Evrope u istoriji.

U domaćoj ligi za titulu prvaka države imali smo neku vrstu „fajnal fora“ ali sa

mini-ligom, svako sa svakim po dva puta. Crvena zvezda je u finalu pobedila AŠK iz Ljubljane (buduću Olimpiju) i zadržala titulu. Ostala dva učesnika bili su Partizan i Lokomotiva iz Zagreba.

6. LIBAN–JUGOSLAVIJA 51-95 (30-40)

23. 05. 1953, Moskva (19.00). Sudije: Beljajev (SSSR) i Fetti (Švajcarska).

LIBAN: Mekawi, Idilbi 16 (0-3), Georgio 4, Nasr, Homs 9 (1-1), Rababeh 2 (2-3), Estephan, Diarbekirian 6 (2-3), Barakat 11 (3-6), Itani 2, Bahchedjian, Alahaidoian 1 (1-1).

JUGOSLAVIJA: Jovanović 6 (2-2), Marjanović 11 (3-6), Bjegojević 1 (1-1), Andrijašević 6 (2-3), Demšar 9 (1-1), Stanković, Gec 10 (2-5), Blašković 4, Kalember, Loci 12 (0-1), Ćurčić 22 (6-8), Engler 14 (8-8). Nije igrao Dragan Godžić.

Laka i sigurna pobjeda, iako je u prvom poluvremenu bilo malo problema. Libance je u prvom delu u igri držao Ahmed Idlibi, strelac 10 od svojih 16 poena u prvih 20 minuta. U našem timu najraspoloženiiji je bio Borislav Ćurčić, ukupno je dao 22 poena od kojih 14 u prvom poluvremenu. Pratio ga je Lajoš Engler sa 11 koševa u tom delu utakmice a u nastavku su se razigrali i bekovi Loci i Gec dok je Marjanović bio dominantan u skoku.

Drugo poluvreme naš tim je dobio sa 55-21 što svedoči o superiornosti naših igrača. Samo Kalember nije postigao nijedan koš, ali iz zapisnika se ne može videti da li je uopšte igrao. Kolona za lične greške takođe mu je ostala prazna.

7. FINSKA–JUGOSLAVIJA 37-41 (23-15)

25. 05. 1953, Moskva (13.30). Sudije: Bigaut (Francuska) i Kassai (Mađarska).

FINSKA: Lampen, Nuutinen, Linholm 10 (2-6), Suviranta 9 (3-8), Hynninen 3 (1-5), Heinanen, Laaksonen 6 (2-4), Virtanen 2 (2-3), Salonen 2, Gustafsson, Mutru 5 (3-5), Pietrainen.

JUGOSLAVIJA: Jovanović, Marjanović 12 (0-6), Andrijašević, Demšar, Stanković, Godžić, Gec 10 (4-9), Blašković, Kalember - (0-1), Loci 6 (0-1), Ćurčić 6 (4-7), Engler 7 (3-4).

Nije igrao Milan Bjegojević.

Na kraju prvog poluvremena stvari nisu izgledale nimalo dobro. Finci su vodili sa 8 poena razlike, naš napad bio je veoma loš a odbrana ne mnogo bolja. Selektor Nebojša Popović morao je da podigne glas u poluvremenu, tražio je da se igra agresivnije, da se lopta što više dodaje Marjanoviću. Taktika je urodila plodom, razlika je počela da se smanjuje. Finci su Marjanovića uglavnom zaustavljali faulovima ali su Nuutinen, Laksone i Mutri morali na klupu zbog pet penala. Marjanović je očajno izvodio slobodna bacanja (0-6), nije bio mnogo bolji ni Gec (4-9), ali su Ćurčić i Engler bili precizniji. Penali su, inače, na celom šampionatu bili naša slaba tačka, procenat pogođenih bio je samo 62,9 %. U finišu smo ostali bez Marjanovića koji je napravio 5 ličnih grešaka, ali su Gec i Ćurčić u završnici doneli drugu pobedu.

8. JUGOSLAVIJA–IZRAEL 57-55 (23-32, 0-0, 0-0, 0-0, 2-0)

26. 05. 1953, Moskva (13.30). Sudije: Fetti (Švajcarska) i Reverberi (Italija).

JUGOSLAVIJA: Marjanović 5 (1-1), Bjegojević, Andrijašević 10 (4-4), Demšar 1 (1-2), Stanković 4 (2-2), Godžić, Gec 10 (6-7), Blašković 9 (1-4), Kalember, Loci 7 (1-1), Ćurčić 11 (1-2), Engler.

Nije igrao Borko Jovanović.

IZRAEL: Schneior 13 (4-8), Afari 15 (3-8), Daniel, Korman, Cohen 8, Heiblum, Schmukler 4 (2-4), Winer, Klein 1 (1-2), Hefez 8 (2-3), Boksenbaum 6 (4-5), Feher.

Istorijska pobjeda u istorijskoj utakmici! Ni pre ni posle tog 26. maja 1953. u istoriji evropskih šampionata nije odigrana utakmica sa 4 produžetka, ali veći kuriozitet od 60 minuta meča jeste podatak da su tri prva produžetka završena 0-0 a četvrti pobjedom Jugoslavije od 2-0! Još je veća zanimljivost da u tih dodatnih 20 minuta igrači Izraela - nisu pipnuli loptu! Objašnjenje leži u pravilima: nije postojalo ograničenje napada, posed lopte mogao je da traje dokle vam volja. Početnu petorku našeg tima činili su Gec, Loci, Bjegojević, Andrijašević, Marjanović. Naši su bili bolji u prvom poluvremenu, Izraelci u drugom kada su u 33. minutu stekli prednost od 10 poena. Junaci preokreta bili su Loci i Blašković, koji je u 37. minutu izjednačio na 53-53. Naši su bili u naletu i bliži pobjedi jer je Andrijašević realizovao dva slobodna bacanja i doneo vođstvo, ali su Izraelci izjednačili i iznudili produžetak. Naši su reklamirali da je vreme isteklo, ali posle kraćeg većanja sudije su odlučile da priznaju

